

== CONTACT ==

**MEDEDELINGENBLAD VAN DE VERENIGDE
DOOPSGEZINDE GEMEENTE BARSINGERHORN/ZIJPE
NOORD-ZIJPE ZUID-WIERINGERMEER/MEDEMBLIK**

Adressen

Predikant   Ds. Jelle Waringa
Tel.   06-252 90 372
email: jelle@waringa.frl

Voorz. Secr.
Kerkenraad   W. Hofman
Korfwaterweg 6 1755 LB Petten
06 17 33 89 44

Boekhouder   A. Dijkstra
Schoener 3 1771 EA Wieringerwerf
0227-501050

Wilt U onze gemeente financieel ondersteunen dan kan dit door bijschrijving op onderstaand rekening nummer of via de afgebeelde QR code.

Rabobank Schagen   NL 92 RABO 030 56 01 458

Vermaning te Schagen
Cornelis Bokstraat 1
1741 GT Schagen

Vermaning te Medemblik
Tuinstraat 7
1671 AH Medemblik

Internet: <https://dgschageneo.doopsgezind.nl/>

Email: info@dgschageneo.doopsgezind.nl

**Doopsgezind
Schagen**
en omstreken

Lieve zusters en broeders,

Een nieuw jaar ligt voor ons, boek 2024 is uit en we mogen met elkaar 2025 invullen.

Met elkaar want ik kan het niet vaak genoeg zeggen, met elkaar vormen we de gemeente. Hoe kunnen we dat doen? Hoe kunnen wij 2025 een beetje mooier kleuren?

Ik hoor u al denken, nou Els dat valt niet mee in deze donkere wereld! Misschien niet, maar niets doen levert zeker geen lichtpuntjes op!

Martin Luther King zei het zo:

"Darkness cannot drive out darkness

Only light can do that,

Hate cannot drive our hate

Only love can do that!"

Dus aan de slag, telefoon aan de kant, pak pen of Ipad, schrijf een berichtje naar Klaas Jan (kaan.ontwerp👤12move.nl) en deel wat u bezighoudt. Misschien motiveert het anderen om ook in actie te komen.

Op de Bijbelkring behandelen we kunstenaars en hun bron van inspiratie en welke verhalen en gedichten uit de bijbel hierop aansluiten. Middagen met verhalen die gedeeld worden. Wat spreekt jou aan in een schilderij met het daarbij behorende Bijbelgedeelte.

Ik kan u vertellen, de tongen komen los!

Zo beleven we Rembrandt, Jan Wolkers en zijn nu bezig met Marc Chagall bezig. Mooie middagen!

Al lezend in "Zien soms even" las ik het volgende: "Toen gisteren nog vandaag was".

Net als we aan een nieuw jaar begonnen zijn, net als we achteruit keken en vooruitkijken, lees ik die regel "Toen gisteren nog vandaag was" en kom ik bij "Grandma Moses" uit ofwel Anna Mary Robertson (getrouwd met Thomas Salmon Moses). Een sterke vrouw die hard meewerkt op de boerderij in Staunton (Virginia). Ze neemt de boerderij over als haar man sterft en samen met haar zoon en het gezin proberen ze het hoofd boven water te houden.

Ze verdient verder geld met borduren en als dat niet meer lukt (artrose) begint ze 78 jaar oud te schilderen. Autodidact, ze schildert wat ze ziet, heel mooi, heel naïef.

Ze koestert het leven uit haar jeugd waar ruimte, tijd voor elkaar is. Dat neemt ze mee de toekomst in! Mooi is dat, kostbaar!

Wat nemen wij mee het nieuwe jaar in? Wilt u het met ons delen? Heel graag!

Ik wens u allen een heel mooi 2025 vol Geloof, Hoop en Liefde.

Neem het Licht van kerst mee op uw pad en deel het uit, zo kleurt u 2025 een beetje mooier!

Hartelijke groet Els

=====

Vanuit de studeerkamer in Leeuwarden

Gisteren hoorde ik iemand een wel heel toevallige gebeurtenis vertellen. Een kennis was zijn trouwring kwijtgeraakt op het strand van Hargen. Zijn vrouw was al een aantal jaren

daarvoor overleden, dus de trouwring had een extra bijzondere waarde voor deze man. Het probleem in het zand is, dat zodra je begint te zoeken en graven, het eigenlijk alleen maar erger wordt. De man beseftte al snel, dat hij het verlies moest accepteren, hoe verdrietig ook. Een jaar later, toen hij opnieuw Dopersduin bezocht, was hij weer op het strand van Hargen. Hij legde zijn handdoek op het strand, ging erop liggen en (u raadt het al), daar viel zijn oog op een ring in het zand. Zijn ring. Hoe is het mogelijk.

Het gesprek kwam op hoe toevallig dit nou eigenlijk is. De man zelf had het ervaren als een godswonder, iemand anders zag ook de hand van God aan het werk. Andere vonden het wel onwaarschijnlijk toevallig, maar God? Bestaat toevalligheid? Ziet u het bestaan als een reeks van toevallige gebeurtenissen, of fietst God hier ook tussendoor met zijn plan?

Kent u dat, dat iets wat je toevalt toegeschreven wordt aan God? Na jaren alleen te zijn geweest, die ene fantastische man of vrouw tegenkomen waar je verliefd op wordt? Je kleinkind dat na een kankerdiagnose en maanden ziekenhuisbezoek toch beter wordt? Diep geluk wanneer er een bonte specht, precies op de sterfdag van je vrouw, op de vensterbank van de keuken komt rusten? Het zijn gebeurtenissen waar je van onder de indruk raakt. Waar je niet over uit kunt, blij van wordt, uitzinnig over bent, ongelofelijk dankbaar voor bent.

Maar als je dankbaar bent, aan wie ben je dan die dank verschuldigd? Ik weet het niet en ik weet gelukkig ook niet hoe deze dingen werken. Wat ik wel weet, is dat als je uitgaat van sturing, dat je dan niet ontkomt aan het nadenken over die mensen voor wie het minder goed uitpakt.

Stel bijvoorbeeld dat zaterdag het jaarlijkse uitje van de ouderensoos plaatsvindt. Een rondvaart met aansluitend een diner. De voorzitter gaat in gebed en vraagt of het mooie weer maar aan mag houden, in ieder geval tot het reisje aanstaande zaterdag. Dat vaart immers ook wel zo prettig, met een zonnetje erbij. Hij heeft er alleen geen weet van dat drie kilometer verderop Jacob Steensma, akkerbouwer, ook aan het bidden is. "God, laat het toch eindelijk gaan regenen!". De aardappeloogst dreigt te mislukken door de aanhoudende droogte.

Wanneer je ervan uitgaat dat God ingaat op dergelijke verzoeken, dan ontcom je er wat mij betreft niet aan om ook na te denken over de andere kant. Zoals het bejaarde echtpaar dat ook had gehoopt op een mooie middag, maar jammerlijk genoeg frontaal werd aangereden door een idioot die veel te hard reed. Als God het laat regenen, laat hij dan ook auto's op elkaar botsen? En waarom? Hadden ze niet genoeg gebeden? Of had God het te druk met het verzorgen van een regenbui? Of waren ze misschien niet aangesloten bij de kerk? Zo'n god is niet mijn God. Maar nogmaals: wat weet ik ervan? Zodra je probeert dingen logisch te verklaren, ben je niet bezig met God, maar met je eigen godje, denk ik.

Van het concert des levens krijgt niemand een program.

Gelukkig niet, want dat zou ik enorm beangstigend vinden.

Bovendien ontnemt het mij iedere motivatie om iets van mijn leven te maken; het ligt immers toch al vast?

Ik weet niet hoe God wel werkt, maar het grote boek, dat past niet in mijn beeld van Hem. Misschien is dat

teleurstellend, maar voor mij voldoende. Ik geloof in chaos.

Botsende sterren, onfortuinlijke valpartijen, de aarde splijt open, mensen verdrinken. Afschuwelijke gebeurtenissen, maar

toeval. Soms zijn mensen stomweg op het verkeerde moment op de verkeerde plek. Pech. Onfortuinlijk. Maar die chaos is voor mij geruststellend. Ik geloof niet in God die weigert ons een program des levens te geven, want dat program dat is er niet. En ik leer steeds meer te accepteren dat ik er nauwelijks iets van snap.

Welke ruimte blijft er dan nog over voor God?

Middenin alle chaos, angst, verdriet en narigheid is er ook een soort innerlijk bewustzijn dat hoop ademt. Een licht gevoel, sprankelend, moedig, hoopvol, mooi. Een intrinsieke kracht die niet aangetast wordt door alle geweld van buiten. Soms denk ik dat God zo werkt - kijk naar je talenten, luister naar je innerlijke stem, maak keuzes, neem verantwoordelijkheid. Wat een vrijheid! Ik geloof dat dat iets is wat je als mens ontvangt. En wanneer je spreekt over dankbaarheid, zoals voor het terugvinden van je verloren trouwring, dan hoeft dat echt niet alleen een woord met een spuitjesgeur te zijn; dankbaarheid geven kun je ervaren als iets dat je ontvangt. Ontvankelijkheid voor mooie dingen, voor liefde, voor kunst, voor muziek, voor de zon, voor de vogels, voor mensen om je heen. En als het allemaal niet lukt, tegenzit en moeilijk is...dan hoef ik daar God niet de schuld van te geven. Dan wil ik proberen mee te dobberen op de golven van mijn leven totdat ik weer vaste grond voel. Er is geen program. Wat een verademing.

Tot slot: vanochtend trof ik deze tekst aan van Stephan de Jong, predikant in Nijemirdum. Hij schrijft het een boekje dat heet: U doet niets, want u bent God (veertig zeer korte overpeinzingen). Het gaat over goddelijk ingrijpen. En verderop in CONTACT kunt u de overdenking lezen van 5 januari, over een ster die de weg wijst.

Ook dat is een goddelijke sturing, maar voor de volledigheid zeg ik nog: dat is geen astronomische, maar een theologische ster.

Hartelijke groet, Jelle Waringa

God, ook aan het eind van mijn zoektocht richt ik me tot U. Ik heb nu bijna veertig hoofdstukken over U geschreven. Steeds heb ik gezegd dat ik niet zo veel van U weet. Wel iets over de ervaring van uw aanwezigheid. Maar stiekem lijkt het erop dat ik toch van alles over U weet te zeggen. *No hard feelings*, naar ik hoop.

Ik heb het voortdurend gehad over de onmogelijkheid iets te weten over uw handelen. En dat het een probleem zou opleveren als U actief in deze wereld zou ingrijpen. Ik kan de voorstelling dat U actief ingrijpt in de wereld namelijk niet rijmen met al het lijden in de wereld. Als U kunt ingrijpen, waarom laat U dat dan zo nadrukkelijk na? Vandaar dat ik heb geprobeerd over U te denken als een God die niet actief handelt.

Overigens, ik ontken niet dat U actief handelt in deze wereld. Anders zou ik pretenderen meer van U te weten dan ik kan weten. Maar van dat eventuele handelen van U zie ik niets. Misschien zie ik te weinig. Maar ik kan alleen maar opschrijven wat ik zie.

Ik geef toe dat uw handelen niet uw, maar mijn probleem is. Ik kan er geen chocola van maken. Dat uw aanwezigheid er toch toe doet en dat die zinvol is, dat kan ik me wel indenken. Dat ervaar ik zelfs. Daar heb ik dit boekje dus maar aan gewijd.

Vergeef me als ik de indruk wek dat iets alleen zo is als ik me er iets bij kan voorstellen. Dat zou een tikkeltje te hoogmoedig zijn. Amateurstisch ook. Al kom ik waarschijnlijk nooit verder dan dat. Toch blijf ik zoeken naar U en tegen U aanpraten. U bent voorlopig niet van me af. Al bent U er waarschijnlijk in al die eeuwen en met al die mensen allang aan gewend, aan dat gebed zonder end.

12.12.24.

Ik stond in 1772 de kerstakkerie, die ik gister by
de ouer vond. Jammer dat ik hem niet persoonlijk kon ontvangen.
Ik heb een mooi plekje ingeruimd op de vensterbank tussen
mijn planten en gister avond straalden het licht de kamer in
die kamer is voor mij niet veel mist en niet verlopen. Als
diepste punt dat ik boven by het balkon gevallen ben en
dan 5 min gelegen heb. Dat ik de kerst ornamenten niet
berocht heb is geen onheil, maar onmacht. Het schrijven
gaf me ook steun moedige of Het is wel mooi,
dat er nog zo aan me gedacht wordt. Dat heb een
felicitatie kaart met mijn verjaardag van de kerk
Ik woon nu met allen om u lief en oerbare mijn,
gezegene kerstaagen toe en menschen tot mijn.

Starkelijke groeten

van Benny Pinnaon - Knijft

Filmmiddag 11 december Koningskind,

Een klein aantal mensen volgde de voorstelling Koningskind, gespeeld in 2022 in Medemblik door een projectgezelschap o.l.v. Wendy Kamminga en Margreet Drijver.

Een hartverwarmend verhaal over onvoorwaardelijke liefde en het vinden van innerlijke kracht, moed en vertrouwen om je eigen weg te gaan.

Mary verliest op jonge leeftijd haar vader. Ze vindt het moeilijk om de draad weer op te pakken in het dagelijks leven. Ze tuigt de kerstboom op in oktober (haar vader hield van kerst) dat geeft haar het gevoel dat hij dichtbij is. Ze weet niet wat te doen, studeren of haar grote passie, muziek, op de eerste plek te zetten. Ze stemt in de lichtjeswandeling te doen en dan gebeurt het. De hemel gaat open met donder en bliksem. Ze belandt in een alternatief kerstverhaal, als in een sprookje.

Geduld en aandacht van anderen, de gesprekken die zij voert met Maria en Jozef, de drie Koninginnen, de Herder, Wezenster, brengen haar stukje bij beetje terug naar de Mary van vroeger.

Er wordt heel mooi gezongen, goed gespeeld, jammer dat het geluid niet goed was en weinig mensen aanwezig waren!

Een eindeloos lied

In de stilte
ontstond een nieuw lied...

Een nieuw lied
dat begon met de sleutel...

En de sleutel
zette de grondtoon.....

En de grondtoon
bepaalde de stemming....

En de stemming
mengde de klankkleur....

En de klankkleur
weerklonk in de zang.....

En de zang
verzonk in de stilte.....

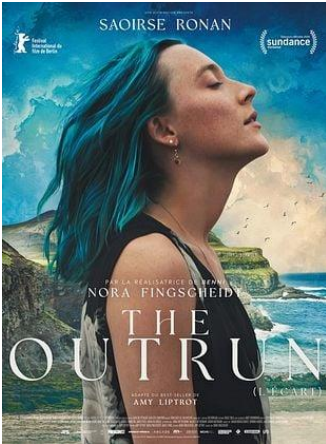
En in de stilte
ontstond een nieuw lied....

Een nieuw lied,
dat begon met de sleutel.

Wilma van Ophem.

Bij afwezigheid van Ton neem ik de honneurs waar voor de filmrecensie in het Contact, bij deze:

De keuze van de film op woensdag 15 januari 2025 was een zeer bijzondere, maar ook weer na de Kerst en de oliebollen het echte werk, het leven in al zijn prachtige en vreselijke facetten.

We verlangen soms zo sterk naar films als de Sound of Music, waarin alles klopt, blij is en oppervlakkig, dat we daarna weer wat tegengif kunnen gebruiken en daarin voorzag de film The Outrun, over een vrouw die in de recensie van de Volkskrant als volgt werd beschreven: "Ronan is terug op Orkney" (een eilandengroep flink ver benoorden Schotland met een ijselijk klimaat, de restanten van een

mythische draak die de wereld in zijn greep had maar door een kleine slimme jongen wordt vermoord, David?) "waar ze opgroeide in een disfunctioneel gezin op een boerderij, later verhuisde ze naar Londen voor een leven vol feestjes, een afgebroken studie en angstaanjagende hoeveelheden alcohol. Hier terug bij haar vader tussen de schapen, eindeloos groen, wind, woeste stranden, zeewier en steile kliffen, probeert zij te helen."

Het degelijk gehoor woensdag in de kerk kijkt met afgrijzen naar haar verwording en de verkrachting die je akelig onvermijdelijk aan ziet komen, waarbij de hoofdpersoon met haar biologische kennis weet dat dit alles pure zelfdestructie is.

Na talloze verwondingen die ze zichzelf in bewusteloze dronkenschap toebrengt, het daarbij diep kwetsen van haar naasten, de akelig sentimentele beloften daarna om geen druppel meer te drinken, kan zij het kwaad in zich niet meer ontkennen en zoekt vervolgens loutering bij een AA groep, die als gebed een Tibetaanse mantra gebruikt waarin de wens wordt uitgesproken de wijsheid te verkrijgen om te veranderen waartoe je in staat bent, en eenzaamheid in een nederig van God en alle mensen verlaten hutje op het stilste (qua mensen, de natuur roert zich daarentegen met geweld) eiland van de Orkney-groep.

Nadat ze eindelijk op de laatste dag van haar verblijf daar het gestif van de kwartelkoning heeft gehoord en samen met haar moeder in de ijskoude zee (de baarmoeder) heeft gezwommen voelt ze zich in staat om naar Londen terug te keeren. Hoogmoed of gebrek aan zelfinzicht?

Natuurlijk word je gek van zo'n zelotische moeder en ook van een vader die haar replica lijkt te zijn, maar als haar moeder haar dan overbezorgd opzoekt in haar hutje, zie je in Ronan het hulpeloze kind die haar moeder overdondert en probeert te imponeren met haar kennis van de natuur en de klimaatcrisis. Haar gevoelens van liefde en begrip kan Ronan ook dan nog niet toelaten en tonen, er wacht haar kortom nog een Long and winding road (the Beatles).

Jelle zag in film een religieuze boodschap en we zagen inderdaad haar gebed tot Verlossing, in vele ongebruikelijke vormen, gelijk Legio tot Jezus in de Nieuw Testamentische parabel. Was de film dus toch een Sound of Music, met een happy end zo dun als het bordpapier van de Hollywood decors?

Tja, één ding weet ik zeker, iedere toekomstige relatie van een man of vrouw met haar krijgt het zwaar en ik vrees voor haar kinderwens.

Ton, die helaas verstek moest laten gaan en die ik het stokje voor de volgende film in februari, die wij helaas zullen missen, bereidwillig weer teruggeef, is veel godslastering bespaard gebleven.

Kortom een film die je nog lang heugt en alleen al om die reden uitstekend is gekozen.

Franck

=====

Overdenking op zondag 5 januari, de dag voor Driekoningen, Jelle Waringa

Lezingen: Psalm 72 en Mattheüs 2: 1-12

Broeders en zusters,

Er zijn mensen die moeite hebben met de combinatie geloof en wetenschap.

Er zijn lieden bij die geloof afzweren omdat er zoveel helemaal niet kan. Spontaan in brand vliegende braamstruiken, de zee die even ophoudt te stromen om een pad te maken voor een vluchtend volk, Genezing van verlamming, alle dieren van de wereld in een ark, dolend over de met water bedekte aarde. Allemaal niet te bewijzen, dus theologisch ook kletspraat.

Er zijn ook mensen, die geen onderscheid zien tussen geloof en wetenschap. Zij proberen te bewijzen dat de aarde inderdaad niet ouder is dan 6000 jaar, of proberen de restanten van die ark ergens in Armenië op te sporen, of zij proberen meteorologische schokgolven als bewijs op te voeren voor Gods veroordeling van Sodom en Gomorra "met zwavel en vuur"

Tsja. En waar staat u? Want vandaag gaat het over een ster die een aantal magiërs de weg wijst.

De ster die hen eerst naar Jeruzalem had geleid en vervolgens naar Bethlehem, om stil te blijven staan boven het huis waar Jozef en Maria woonden.

Bovendien: die wijzen zijn helemaal niet in de stal geweest. In alle kerststallen komen, naast Jozef en Maria, herders en ossen en ezels voor en de drie wijzen. Ze knielen net als de herders bij het kindje neer, hun dure mantels zomaar in het stro. Maar in Mattheüs lezen we: *Ze gingen het huis binnen....* Maar woonden ze dan in Bethlehem? Ze woonden toch in Nazareth? Of niet?

Het tweede was die ster. Ook iets waar ik vroeger nooit over heb nagedacht. Die ster was een soort looplamp leek het wel. Die ging van hot naar haar, nou ja, van het Oosten naar Jeruzalem en toen weer naar Bethlehem, om tenslotte stil te blijven staan boven de plaats waar het kind was.

Stel, we zijn hier in Schagen en we zien een heldere, opvallende ster staan zo'n beetje boven Alkmaar. We rijden daarheen en ondertussen houdt u die ster goed in het oog. Maar als we Alkmaar binnenrijden, zien we dat die ster daar helemaal niet staat, maar nog veel verder weg, misschien wel boven Amsterdam. Zo'n ster staat boven Nederland, niet boven een plaats en al helemaal niet boven een huis. Hoe komen we daar uit?

Daar komen we zo niet uit. Wanneer je het evangeliëgedeelte van vanmorgen leest als een anekdote, een voorval uit Jezus' vroegste jeugd, door de traditie nog veel meer ingevuld en ingekleurd dan we in dit sobere bijbelverhaal lezen, dan zou de conclusie kunnen zijn, dat sterrenwichelarij zo gek nog niet is, dat misschien ons leven wel in de sterren geschreven staat.

Zie ze daar komen hoog op hun kamelen. Het is of ps 72 tot leven komt:

*Laten de woestijnbewoners voor hem buigen
de koningen van Tarsis en de kustlanden
laten zij hem geschenken brengen
de koningen van Seba en Saba
laten ook zij hem schatting aandragen*

Drie landen en drie koningen en drie cadeautjes: Goud, wierook en mirre.

Ik denk niet, dat wat Mattheüs hier beschrijft, iets is dat aan het optreden van Jezus voorafgaat. Nee, hij heeft het achteraf opgeschreven om dat wat er na komt, heel de betekenis van het evangelie, te verduidelijken. Wanneer Mattheüs de pen ter hand neemt ligt Jeruzalem in puin, maar er is een gemeente die vasthoudt aan wat Jezus gepredikt heeft. Ze zien Hem als het licht dat hen leidt. Mattheüs wil deze mensen een hart onder de riem steken en hij schrijft zijn evangelie over Jezus die zo bijzonder, zo uniek is, ja, van wereldomvattende betekenis. En dus, met misschien in zijn achterhoofd wel de woorden van Jesaja

*Volken laten zich leiden door jouw licht
koningen door de glans van je schijnsel
de rijkdom van vreemde volken valt je in de schoot
daar komen ze, beladen met wierook en goud,*

plaatst hij - helemaal aan het begin van zijn evangelie deze vertegenwoordigers uit de volkerenwereld met hun geschenken. En dan: wat de verhalen ook suggereren, de ster bracht de wijzen niet eerst naar Jeruzalem om hen daarna voor te gaan naar Bethlehem. Ze hebben de ster gezien in het Oosten en daar heeft men weet van de Joodse Messiasverwachting, dus laat Mattheüs hen naar Jeruzalem reizen,

waar die sluwe ouwe vos van een Herodes zich de troon van David heeft toegeëigend. Pas wanneer daar de Schriften worden geopend gaat hen een licht op en krijgt de ster een gidsfunctie. Hier moet je zijn, bij dit kind ons geboren, en niet bij de vertegenwoordiger van alles wat macht heeft. Hier vind je de vrede waarnaar je op zoek bent en niet bij hem die met geweld het land zijn vrede oplegt. Kijk mensen, het evangelie kan ook best zonder een geboorteverhaal, dat laat Marcus ons zien, die met de deur in huis valt. Hij begint met de doop van Jezus door Johannes. Geen herders, geen wijzen, niks van dat alles. Alleen Mattheüs en Lukas hebben iets dat daaraan voorafgaat, om dat wat er gaat volgen te verduidelijken. Zo moeten we denk ik ook deze verzen uit Mt 2 lezen. De komst van de wijzen uit het Oosten is dus niet een anekdote uit het leven van het kindeke Jezus, die aan de vergetelheid ontsnapt is, nee, hier begint al waar het evangelie op uit zal lopen: *Gaat dan heen, maakt al de volken tot mijn discipelen. Hier, meteen na zijn geboorte, wordt al gesproken over de koning der Joden. Het is wel ironisch, dat wanneer de profetie van Jesaja aangehaald wordt in verband met wat er gebeurt:*

*"over jou schijnt de Heer
zijn luister is boven jou zichtbaar",*

dat dat niet door Jeruzalem zelf gezien wordt, maar door de volken, door buitenstaanders. De vreemdelingen krijgen in Jeruzalem tekst en uitleg (want ze zijn daar o zo bijbelvast), maar vervolgens moeten deze vreemdelingen zonder begeleiding naar Bethlehem. Geen van de schriftgeleerden gaat mee.

Mattheüs vertelt hier dat de gevestigde bijbeluitleggers, de theologen van professie, onvruchtbaar lijken te zijn. Ze weten het al zo lang.

Ze geloven in de vaste kaders die al jaren geleden zijn bepaald. Het is het gezag van een verstarde traditie waar geen beweging in te krijgen is. Een traditie ook, die geen mens meer in beweging krijgt. Ik zou naar aanleiding van de starheid van de schriftgeleerden een heel betoog kunnen gaan houden over de gure wind die door de hedendaagse Nederlandse politiek waait. Over de manier waarop mensen in 2024 dezelfde visie hadden als in dit Bijbelverhaal. Of eigenlijk gebrek aan visie, en vooral ongenoegen over alles wat van buiten komt. Maar kerk en politiek gaan volgens sommigen niet goed samen. Laat me dan in ieder geval zeggen:

Wat we in de kerk willen doorgeven, dat is beweeglijk, veranderlijk, in die zin, dat elke tijd zijn eigen vormen en manieren van aanpak vraagt. Waar de traditie stolt, waar wat moet stromen steen wordt, tegen alles wat nieuw is, daar wordt wel wat overgedragen, maar het leeft niet, het brengt mensen niet in beweging. Nou goed, dat was even een uitstapje naar aanleiding van de houding van de godgeleerden in Jeruzalem.

En dan komen daar onverwacht, uit een hoek die in het denkraam van de schriftgeleerden bepaald geen hoge ogen gooit, uit de heidenwereld, die herinneringen oproept aan ballingschap en afgodendom, zogenaamde wijzen, Magiërs, die een ster gezien hebben. Bij voorbaat wordt er naar hen niet geluisterd, behalve door Herodes, die naar alle kanten zijn ogen en oren open heeft, want je weet maar nooit. Hij heeft zóveel vijanden! Blijkbaar is Jezus niet alleen maar de koning der Joden. Ook de mensen uit wat even mevrouw Faber "Verweggistan" noemt, komen om hem te eren. Daarmee zijn zij (meteen in het begin van het evangelie) al zover als de discipelen pas zullen zijn aan het einde ervan, na de opstanding.

Hebben wij met heel onze traditie, met al onze martelaarsspiegels, Winden Gods, het evangelie nog tot onze beschikking? Is het nog een kracht tot verandering in onze samenleving? Is de koning der Joden voor ons, in ons leven van vandaag, nog een stralende ster, een baken dat ons op de weg houdt? Sorry mensen, maar ik noem nog een laatste keer mevrouw Faber, die in haar kersttoespraak in een ademdeug zowel het strengste asielbeleid ooit noemt EN iedereen een prettige kerst wenst. Wanneer verrast het kindeke Jezus, of liever nog: de weerbarstige en rechtlijnige man die Jezus zou worden ons nog met zijn ruime mildheid en liefde, of hebben wij Hem ingekapseld en ingepakt tot een hanteerbaar pakket van waarheden die zó zijn en niet anders? Zoon van God, Messias, Profeet of zelfs Lam Gods dat de zonden der wereld wegneemt? En wat betekent dat in de realiteit van ons leven?

Op allerlei terreinen waar de kerk voorop zou moeten gaan, daar waar mensen in de samenleving in de knel komen, waar onrecht heerst, waar de aarde kapotgemaakt wordt, waar mensen kapot gaan van eenzaamheid, daar gaat de kerk vaak niet voorop maar zien we het gebeuren, dat als ze meegaat, ze dat schoorvoetend doet, met enige tegenzin. De kerk heeft zich verzet tegen de ontdekkingen van de wetenschap, de kerk heeft zich verzet tegen de afschaffing van de slavernij, de kerk vond het een schande dat vrouwen kiesrecht of recht op arbeid zouden moeten hebben. De mensenrechten zijn niet door priesters en predikanten bedacht en de kerk kreeg pas aandacht voor het milieu toen Greenpeace al lang actief was. Soms, wanneer in het centrum van schriftgeleerdheid de wijsheid ver te zoeken is, gebruikt God, zo lijkt het wel, Wijzen uit het Oosten. Plotseling, ineens, zijn ze er. Met hun vragen, met hun acties,

met hun hele andere achtergrond en daarom bij voorbaat verdacht. Onrustzaaiers die de kerk wakker schudden: waar is de koning der Joden? Jullie moeten dat toch weten? Ze worden wijzen genoemd, omdat ze zo goed thuis zijn in de sterrenwereld, maar dat is niet de reden waarom Mattheüs ze laat opdraven in zijn evangelie, niet om ons tot astrologen te maken, maar om ons de ogen te openen voor Jezus.

Het kerstfeest is gevierd, is achter de rug. En deze week zullen ook de kerstbomen opgeruimd worden. Maar het werkelijke licht komt pas in de komende tijd goed voor het licht, wanneer we het evangelie verder lezen. We zullen dan horen van armen die een blijde boodschap krijgen, van gevangenen die vrijgelaten zullen worden, van blinden die het gezicht terugkrijgen en verbrokenen wiens leven geheeld wordt. Dat zijn opnieuw geen anekdotes om met heimwee op terug te kijken, maar het zijn beschrijvingen van wat er met ons kan gebeuren. Het gaat Mattheüs hierom: dat wij beter worden, dat wij geheeld worden, dat wij op een nieuw spoor gezet worden. Dat kan. Alle evangelieverhalen getuigen ervan. Het zijn aan de éne kant onrustbarende verhalen: Waarom willen de uitverkorenen niet zien? Waarom moeten ze Hem in Nazareth niet? Waarom loopt de kerk vaak zo achterop? Aan de andere kant zijn het verhalen vol hoop. Het is mogelijk om een koerswijziging in je leven te bewerkstelligen. Je wordt er gelukkiger van en die ander ook. Wij worden erdoor opgevoed en groeien ervan als mensen. Niet het weten. Niet het belijden. Niet het geloven zal de doorslag geven in ons leven. Maar dat wat er gedaan moet worden. In navolging van het kindeke. Amen.

De Doperse Visie

Het is al weer lang geleden (1948) dat Harold S. Bender het geschrift 'The Anabaptist Vision' liet verschijnen, een vredesgetuigenis in nauwe relatie met Jezus Christus, onze Vredesvorst, en met de geschiedenis van de Doopsgezinden of Anabaptisten. Maar dezer dagen moest ik er toch aan terugdenken, want Franck Wardenaar is zo vriendelijk om mij zo nu en dan een krantenknipsel uit het dagblad Trouw te bezorgen, zo ook ditmaal en hij vroeg mij daarop commentaar te leveren en dat in *Contact* te plaatsen. Deze keer betrof het de 'Tien Geboden' met generaal b.d. Tom Middendorp. Zeker interessant om zijn antwoorden op de Decaloog te lezen, maar de journalist Arjan Visser had wel wat dieper mogen doorvragen, zeker wat betreft het zesde gebod: **Gij zult niet doodslaan**. Op dit gebod geeft Middendorp het minste commentaar, hoewel dat in zijn positie juist zeer uitgebreid zou moeten zijn. Nu geeft Tom al snel aan dat hij al vroeg met het christelijk geloof en de kerk heeft gebroken, dus een erg diepzinnig commentaar op de Tien Geboden was sowieso al niet te verwachten.

Het is ook allemaal wat leugenachtig, want zowel de krant als de rubriek *De Tien Geboden* suggereren toch iets christelijks en ook het feit dat Middendorp zich hiervoor laat interviewen veronderstelt een zekere compatibele gezindheid. Maar indien men zich toch wat ongemakkelijk gaat voelen, is het goed te denken aan '**De Zondeval van het christendom**' (1928) van prof. G. J. Heering. U zou zijn naam eens kunnen opzoeken op het Internet.

Heering laat de zondeval van het christendom beginnen met keizer Constantijn, die het christelijk geloof tot staatsgodsdienst verhief. Onnodig te zeggen dat hij dat deed vanwege opportunistische redenen. Die halfslachtigheid proef ik ook altijd in het dagblad *Trouw*, zo ook in het interview met Middendorp. Nee, op geen enkele wijze is het interview verheffend. Tsjonge, en dat voor een generaal b.d.! En dan is hij ook nog benoemd tot adjudant van de koning in buitengewone dienst! De spiritualiteit van Middendorp moet worden gerekend tot het zogenaamde 'godverlaten relativisme', dat eigenlijk het heersend denken in Nederland is en ook zéér verwerpelijk. Daar moeten wij als Doopsgezinden wat aan doen!

Met groot respect denk ik ook aan de **Martelaarsspiegel** (1685) van Tileman van Braght. Op het prachtig geïllustreerde frontispice van dit kloeke boek staan de woorden: **HET BLOEDIG TOONEEL of MARTELAARS-SPIEGEL der DOOPSGESINDE, of weereeloose christenen.** De talrijke getuigenissen in dit boek zijn oneindig waarachtiger dan die van Middendorp en *Trouw*, godzijdank.

Ton van Harlingen

Vanmiddag heb ik de film *The Outrun* gezien bij jullie in de kerk.

Ik gaf 'm een 8, want ik vond het een prachtige film.

Zowel het onderwerp, hoe dit werd uitgediept, verbeeld en hoe het werd gespeeld. Je opmerking dat je het (bijna) religieus vond, intrigeerde mij en dacht erover na.

Haar zoektocht naar heling in het leven en haar al in haar kindertijd ontstane band met de natuur, iets dat groter is dan wij, vind ik spiritueel. Ik dacht aan het feit dat religie verbindt betekent en ik zag in de film hoe ze verbinding zoekt met de natuur om haar heen en ook met haar (diepere) zelf om zo te kunnen dealen met de oorzaak van de verslaving en de verslaving zelf.

Bitter vond ik dat de hoofdrolspeelster zei dat ze nooit meer gelukkig zal zijn zonder drank en dat een man tegen haar zei dat het nooit gemakkelijk wordt, wel minder moeilijk. Voor mij een nieuw inzicht in de beleving van verslaving.

Al die snel wisselende beelden zijn voor mij ook symbolisch voor hoe ik mij voorstel dat het in het hoofd van een verslaafde zich afspeelt.

Aan het begin van de film vertelt ze het lokale verhaal van de zeehonden die eigenlijk verdronken mensen zijn die 's nachts terug keren naar het strand om te feesten. Als ze niet op tijd terugkeren in het water voor het licht wordt, moeten ze voor altijd in de gedaante van een mens blijven rondlopen terwijl ze nooit gelukkig meer zullen zijn omdat ze altijd blijven verlangen naar de zee. Het beschrijft a.h.w. symbolisch het leven van de hoofdpersoon die in haar kindertijd om te overleven alles heeft moeten doen om het hoofd boven water te houden.

Ze trekt naar Londen om te ontsnappen, maar verdrinkt daar in alle prikkels en verleidingen net zoals de mens/zeehonden op het strand zichzelf kunnen vergeten door te feesten en te laat door hebben dat ze niet meer terug kunnen naar de zee. Zoals de zeehond-mensen nooit meer echt gelukkig kunnen zijn als ze voor altijd mens moeten blijven en omdat ze niet meer terug kunnen naar de zee. De hoofdrolspeelster keert terug naar huis, naar Orkney. Daar kan zij toch de verbinding met zichzelf enigszins kan herstellen o.a. door te zijn met de zeehonden en te dansen met de zee en de wind. Echter de schaduw van de verslaving blijft op de achtergrond aanwezig.

Dank voor het vertonen van deze mooie film en ik wilde graag mijn gedachten met je delen.

Met een vriendelijke groet,

Lydia de Wit

(geplaatst met goedkeuring van de schrijfster)

Nieuws uit doopsgezind Nederland: de Menno Simonslezing

Wist u dat er iedere maand een nieuwsbrief vanuit de landelijke doopsgezinden verstuurd wordt? Hierin leest u over lezingen, workshops, (inter)nationale kwesties en meer. Zo kunt u deze maand bijvoorbeeld lezen over de jaarlijkse Menno Simonslezing:

Zaterdag 29 maart 2025 zal in de Arboretumkerk in Wageningen prof. dr. Irene van Staveren de 10e Menno Simonslezing verzorgen. De lezing heeft de titel

"Op weg naar een gemeenschapseconomie".

Van Staveren zal spreken over de markt, de overheid en de kracht van de gemeenschap. Er zijn allerlei combinaties van markt, overheid en gemeenschap. Wat is de ideale balans? Valt de uitdijende markt nog te stoppen? Kan de overheid de macht van grote bedrijven nog wel beteugelen? Zijn lokale initiatieven zoals boerderijwinkels en windenergiecoöperaties wel reële alternatieven die het kapitalisme echt kunnen uitdagen?

Prof. dr. Irene van Staveren is hoogleraar economie aan het *Institute of Social Studies* van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Ze denkt buiten de gebaande paden. Ze is lid van de doopsgezinde gemeente Twente en columnist bij dagblad Trouw. Onlangs is een bundeling van haar columns verschenen onder de titel *De vrije markt bestaat niet - naar een economie van verbinding*.

Ze kijkt naar economie met een brede blik. Dat betekent dat ze ook voorbij de markt en de overheid kijkt, naar wat mensen samen, in onderlinge verbondenheid, allemaal doen dat economische betekenis heeft. Dat varieert van huishoudelijk werk en mantelzorg tot werknemerscoöperaties, waarin kapitaal, arbeid en besluitvorming binnen de economische gemeenschap gebeuren op basis van democratische beginselen.

De Menno Simonslezing is gratis toegankelijk. Aanmelden is niet nodig. Inloop vanaf 15:00.

Wilt u zelf deze nieuwsbrief ook ontvangen?

Op <https://doopsgezinden.nl/nieuws/> kunt u zichzelf, onderaan de pagina, aanmelden. Aanbevolen!

Filmmiddag woensdag 19 februari 2025 **De Terugreis**

Martin van Waardenberg en Leny Breederveld spelen de hoofdrollen in een melancholische, maar ook humoristische roadmovie waarin herinneringen, jarenlange liefde en acceptatie van veranderingen centraal staan.

Jaap is al bijna 50 jaar samen met Maartje. Waar de nukkige Jaap niet veel zin meer heeft om dingen te ondernemen, zit de soms wat verwarde Maartje nog vol levenslust. Als het echtpaar een brief ontvangt van een oude vakantie vriend, laat Jaap zich met gepaste tegenzin overhalen om hem op te zoeken in Zuid-Europa.

Zoveel jaar later reizen de twee in hun oude auto door een totaal veranderd Europa; kibbelend, maar ook de ene herinnering na de andere ophalend. Onderweg komt Jaap tot het pijnlijke besef dat zijn vrouw dementerend is. Zich realiserend dat alles wellicht anders gaat worden, leren ze opnieuw waarom ze elkaar liefhebben.

Voor iedereen die dicht bij huis wil genieten van een betere film.

Er is een korte inleiding en na afloop gelegenheid voor nagesprek.

Datum: 19 februari 2025

Tijd: 14.30 uur

Plaats: Doopsgezinde kerk,
Cornelis Bokstraat 1, Schagen

Entree: vrijwillige bijdrage

Trailer: <https://shorturl.at/Ph118>

Meer info bij Jelle Waringa (jelle@waringa.fr.nl)

of 06-25290372

Doopsgezind
Schagen
en omstreken

<https://dgschageneo.doopsgezind.nl/>

Agenda:

- 27 januari Bijbelkring Schagen aanvang 14.00 uur
27 januari Hemels Groen online aanvang 20.00 uur
3 februari Gemeentekring Schagen aanvang 14.00 uur
10 februari Hemels Groen online aanvang 20.00 uur
19 februari Filmmiddag De Terugreis welkom vanaf 14.00 uur
24 februari Bijbelkring Schagen aanvang 14.00 uur
3 maart Gemeentekring Schagen aanvang 14.00 uur
15 maart Burenmiddag Schagen 14.30 uur - 16.00 uur
19 maart Filmmiddag met voorjaarsmaaltijd
LET OP: aanvang 15.30 uur
29 maart Menno Simons lezing in
Arboretum kerk te Wageningen
Inloop vanaf 15.00, zie elders Contact
31 maart Bijbelkring Schagen aanvang 14.00 uur
7 april Gemeentekring Schagen aanvang 14.00 uur
16 april Filmmiddag

Inleveren kopij:

De kopij voor het apr/mei nummer van Contact inleveren
vóór 15 maart 2025.

Indien mogelijk digitaal per email naar kaan.ontwerp@12move.nl
Als dit bij U niet tot de mogelijkheden behoort graag duidelijk
geschreven, sturen naar:

br. K.J. Kaan
Witte Paal 74
1742 NV Schagen
0224-218 244

Kerkdiensten:

Schagen

26 jan.		Broederschapsdag op DOPERSDUIN	
2 feb.	10.00 uur	ds. J. Waringa	
16 feb.	10.00 uur	mevr. R. Konijn-Kapteyn	
2 mrt.	10.00 uur	ds. J. Waringa	
16 mrt.	10.00 uur	ds. J. Waringa	
30 mrt.	10.00 uur	br. O. Dijkstra	
13 apr.	10.00 uur	mevr. P. Visser	
17 apr.	19.00 uur	ds. J. Waringa	Enigheid
20 apr.	10.00 uur	ds. R. A. Veen	Paasdienst

Medemblik

26 jan.		Broederschapsdag op DOPERSDUIN	
9 feb.	10.00 uur	Verrassing.	
23 feb.	10.00 uur	ds. J. Waringa	
9 mrt.	10.00 uur	ds. J. Waringa	
23 mrt.	10.00 uur	ds. B. Santema	
6 apr.	10.00 uur	ds. J. Waringa	
14 apr.	19.00 uur	Vesper	
15 apr.	19.00 uur	Vesper	
16 apr.	19.00 uur	Vesper	